

FAYNBERG VA ABDULLA ORIPOV: IKKI DAVRNING POETIK MULOQOTI

Erkinboyeva Aziza Ruslonovna

*O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti, Xorijiy til va adabiyoti ingliz tili 1- fakulteti 2-bosqich
talabasi azizaruslonovna@gmail.com*

Annotatsiya: Ushbu maqolada Aleksandr Faynberg va Abdulla Oripov ijodidagi urush, tinchlik, hayot va Vatan mavzularining poetik muloqoti tahlil qilinadi. Shoirarning she'rlari va badiiy obrazlari orqali insoniylik, milliy ong, mas'uliyat va tinchlik tushunchalari o'rganiladi. Maqolada ikki davr she'riyati o'zaro bog'liq tarzda tahlil qilinadi, she'riy iqtiboslar va ularning falsafiy mazmuni batafsil yoritiladi.

Kalit so'zlar: Faynberg, Abdulla Oripov, urush, tinchlik, hayot falsafasi, Vatan, poetik muloqot, badiiy obraz, insoniylik, milliy ong.

Abstract: This article analyzes the poetic dialogue between Aleksandr Faynberg and Abdulla Oripov regarding war, peace, life, and homeland. Through their poetry and artistic images, concepts of humanity, national consciousness, responsibility, and peace are explored. The interrelation of the two poets' works from different periods is examined, with poetic quotations and their philosophical meanings explained.

Keywords: Faynberg, Abdulla Oripov, war, peace, philosophy of life, homeland, poetic dialogue, artistic image, humanity, national consciousness.

Аннотация: В данной статье анализируется поэтический диалог Александра Файнберга и Абдуллы Орипова на темы войны, мира, жизни и Родины. Через их поэзию и художественные образы рассматриваются понятия человечности, национального сознания, ответственности и мира. Исследуется взаимосвязь произведений двух поэтов разных эпох, с подробным объяснением поэтических цитат и их философского смысла.

Ключевые слова: Файнберг, Абдулла Оripов, война, мир, философия жизни, Родина, поэтический диалог, художественный образ, человечность, национальное сознание.

XX asr she'riyatida inson ruhiyati, milliy ong, urush va tinchlik mavzulari markaziy o'rin tutadi. Aleksandr Faynberg sovet davrida, urush va uning inson ruhiga ta'sirini chuqur ifodalaydi. "Chig'ir" to'plamidagi satrlar hayotning o'tkinchiligi, insoniy mas'uliyat va ruhiy iztirobni ochib beradi.

Shu bilan birga, Abdulla Oripov mustaqillik davrida milliy qadriyatlar, Vatan sevgisi va insoniylikni she'riy obrazlar orqali yoritadi. Ikkala shoir ijodini taqqoslash ularning poetik muloqotini anglashga yordam beradi.

Faynberg inson ruhidagi og'ir izlarni, Oripov esa milliy uyg'onish va Vatan sevgisini ifodalaydi. Shu tarzda ular ikki davrni bog'laydigan poetik ko'prik vazifasini bajaradi.

Faynberg Vatanni inson qalbidagi iztirob va mas'uliyat bilan bog'laydi. U urushning inson hayotiga yetkazadigan og'ir izlarini ochib beradi.

“Urush – bu avvalo inson yuzidagi g‘amdir” satri orqali Faynberg urushni romantiklashtirmasdan, uning ruhiy ta’sirini yoritadi.

Bu satr Vatan sevgisi va insoniylikni uyg‘unlashtiradi. Oripov esa Vatanni milliy ong va erkinlik bilan bog‘laydi: “Vatan — bu yurakdagi ezgulik va qalbdagi azizlikdir.” Bu satrda u Vatanni inson qalbidagi ezgulik, mehr va sadoqat bilan ifodalaydi. Shu nuqtai nazardan, Faynberg insoniy iztirobni, Oripov esa milliy uyg‘onishni yoritadi. Ularning tasavvurlari bir-birini to‘ldiradi.

Faynberg she’riyatida insoniylik tushunchasi har bir harakat va qarorda namoyon bo‘ladi. Shoir shuni ko‘rsatadiki, inson o‘z Vatani va atrofdagilarga nisbatan mas’ul bo‘lishi lozim. Oripovning ijodida esa insoniylik milliy qadriyatlar va erkinlik bilan uyg‘unlashadi. Shu bilan ikki shoirning she’riyatida inson va Vatan bir-biriga bog‘liq markaziy tushunchalardir.

Faynberg urushni inson ruhiyati uchun sinov sifatida ko‘rsatadi. Shoir she’rlari orqali biz onalarning kutishi, bolalarning sog‘ishi va qaytib kelmagan otalarni ko‘ramiz. Shu bilan birga, tinchlik Faynberg nazarida faqat urushning yo‘qligi emas, balki hayotdagi mehr, mehnat va odatiy kun tartibi bilan bog‘liq bebaho ne‘matdir.

“Tinchlik – eng nozik va eng bebaho ne‘mat” satri tinchlikning qadrini ochib beradi. Oripov tinchlikni milliy ong va erkinlik bilan bog‘laydi. Uning she’rlari tinchlikning saqlanishi va himoya qilinishini targ‘ib qiladi. Shu tarzda, ikkala shoir ham tinchlikni qadrlash va saqlash zaruriyatini o‘quvchiga his ettiradi.

Faynberg hayotni oqayotgan daryo va aylanuvchi chig‘ir sifatida tasvirlaydi. “Hayot – bu oqim, sen uni to‘xtata olmaysan, lekin unga yo‘l ko‘rsatishing mumkin” satri hayotning o‘tkinchiligi va inson mas’uliyatini uyg‘unlashtiradi. Hayot shunchaki yashash emas, balki tanlov va iz qoldirishdir.

Oripov hayot haqidagi she’riy mushohadalarida milliy qadriyatlar va erkinlikni yoritadi. U hayotni shaxs va jamiyat o‘rtasidagi uzviy muloqot sifatida ko‘rsatadi, inson har bir harakati bilan jamiyat rivojiga ta’sir qilishi mumkinligini ochib beradi. Shu bilan hayot va Vatan tushunchasi ular ijodida bir-birini to‘ldiradi.

Faynberg va Oripov she’riyati bir-biriga muloqot qiladi. Faynberg insoniy iztirob va urushning ruhiy ta’sirini aks ettirsa, Oripov milliy uyg‘onish va Vatan sevgisini ta’kidlaydi. Shu jihatdan, ikki shoir ijodi ikki davr o‘rtasidagi poetik dialog sifatida qaraladi. Ikkala shoir ham o‘quvchini tanlovga chorlaydi: “Buzishmi yoki bunyod qilishmi? Beparvolikmi yoki mas’uliyatmi?” Bu savol ularning ijodini birlashtiradi va o‘quvchiga insoniy va milliy burchni anglashga imkon beradi.

Shuningdek, har ikkala shoir ijodida Vatan va insoniylik, urush va tinchlik, hayotning mazmuni o‘rtasidagi bog‘liqlik doimiy ravishda ko‘rsatiladi. Faynberg iztirob va sabrni, Oripov esa milliy uyg‘onish va mas’uliyatni yoritadi. Shu tarzda ular o‘zaro poetik dialog orqali bir-birini to‘ldiradi.

Faynberg va Abdulla Oripov ijodi bugun ham dolzarbdir. Ularning poetik muloqoti urush, tinchlik, hayot va Vatan mavzularini bir-birini to‘ldiruvchi tarzda yoritadi. Faynberg insoniy iztirob va ruhiy sinovni, Oripov milliy ong va erkinlikni aks ettiradi.

Shu tarzda, ikki shoirning ijodi bir-birini to'ldiradi va XX asr she'riyatida muloqotga asos soluvchi vosita bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdullayev, M. Urush va tinchlik: XX asr adabiy tahlillari. Toshkent: Sharq, 2005.
2. Faynberg, A. Chig'ir. Toshkent: O'zbekiston yozuvchilar uyushmasi, 1987.
3. Faynberg, A. She'riy to'plamlar va maqolalar. Toshkent: O'zbekiston nashriyoti, 1992.
4. Karimov, E. Sovet davri she'riyatida urush va inson ruhiyati. Toshkent: Fan, 2003.
5. Mirzaev, L. Mustaqillik davri she'riyati va milliy ong. Toshkent: Sharq, 2007.
6. Oripov, A. Tanlangan she'rlar. Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot, 2000.
7. Rasulov, A. O'zbek she'riyatida hayot va inson mavzusi. Toshkent: Adabiyot va san'at, 1998.